THƯ VIỆN T.P. CẦN THƠ
TN
VV 4914
1991

BÙI THỊ HỘI — LƯU THU THỦY

ĐẠO ĐỨC 2

thuongmaitruongxua.vn

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC

thuongmaitr

BÙI THỊ HỘI — LƯU THU THỦY

ĐẠO ĐỨC
2

ruongxua.vn

(In lần thứ 2)

PHÒNG VHTT, TDTT
THÀNH PHỐ CẦN THƠ
THƯ VIỆN

PHÒNG VHTT, TDTT
THÀNH PHỐ CẦN THƠ
THƯ VIỆN

Nhà xuất bản Giáo dục * 1990

Biên soạn : BÙI THỊ HỘI
Biên tập : VŨ XUÂN VINH
LƯU THU THỦY
Sửa bản in : PHAN ANH

thuongmaitr

BÀI 1

KÍNH YÊU BÁC HỒ

Truyện kể

CÁC CHÁU VÀO ĐÂY VỚI BÁC

Một buổi sáng mùa hè, cô mẫu giáo dẫn học sinh đi chơi vườn Bách thảo Hà Nội. Qua Phủ Chủ tịch [1] cô chỉ cho các cháu biết đây là chỗ ở và làm việc của Bác Hồ. Như một bầy chim, các cháu chạy ùa vào bám lấy hai cánh cổng sắt để nhìn cho rõ nhà Bác. Chú bộ đội gác cổng tươi cười khuyên các cháu đi chơi để giữ yên tĩnh cho Bác Hồ làm việc. Nhưng các cháu lại vây lấy chú, đòi chú dẫn vào xem vườn của Bác.

uongxua.vn

Bỗng ở trên thềm Phủ Chủ tịch, Bác Hồ hiện ra, Bác đứng đó nhìn các cháu. Các cháu cũng đã nhìn thấy Bác. Thế là không nén được niềm vui sướng, cô và các cháu cùng reo lên: "Bác Hồ! Bác Hồ muôn năm!". Bác vẫy gọi chú bộ đội và bảo: "Chú cho các cháu vào đây với Bác!"

Niềm vui đến thật bất ngờ, cô giáo vội tập hợp các cháu lại. Chỉ một lúc sau các cháu đã xếp thành hàng thẳng tắp. Cổng Phủ Chủ tịch mở rộng. Các cháu trật tự bước vào. Vừa qua khỏi cổng, những bàn chân nhỏ bé đã lon ton chạy lên phía trước. Vừa chạy các cháu vừa hô to: "Chúng cháu chào Bác ạ!". Bác Hồ cũng bước nhanh xuống thềm, Bác dang rộng hai cánh tay đón các cháu. Các cháu quây quần bên Bác. Bác vui vẻ dắt tay hai cháu nhỏ nhất và dẫn các cháu đi chơi trong vườn...

Thấy các cháu quấn quýt bên Bác đã lâu, cô giáo dè dặt nói: "Thưa Bác, chúng cháu xin phép Bác, chúng cháu về ạ!". Bác

---

(1) Phủ Chủ tịch: nơi ở và làm việc của Bác Hồ.

đồng ý và bảo chú bảo vệ đem đến cho Bác một hộp kẹo. Bác chia quà cho các cháu. Một cháu đứng ra bắt giọng, tất cả đều hát bài ca quen thuộc: "Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng".

Bài hát vừa dứt các cháu lại đồng thanh hô to: "Thưa Bác, chúng cháu chào Bác ạ!". Những bàn tay giơ lên chào Bác đều tăm tắp. Bác căn dặn các cháu phải chăm học, vâng lời cha mẹ và cô giáo. Bác hứa cháu nào ngoan, học giỏi Bác sẽ khen. Rồi Bác bắt tay, ôm hôn từng cháu một.

Các cháu ra khỏi cổng Phủ chủ tịch ngoảnh lại còn thấy Bác vẫn đứng trên thềm nhìn theo, vẫy tay âu yếm tiễn các cháu ra về.

Trích bài viết về **Cô giáo Nguyễn Thị Mĩ**
(Giáo viên Hà Nội)

CÁC CHÁU MÚA HÁT QUANH BÁC HỒ

Câu hỏi

1. Vì sao tất cả mọi người dân Việt Nam đều gọi chủ tịch Hồ Chí Minh là Bác?

2. Qua câu chuyện trên em thấy Bác Hồ đã yêu quý các cháu thiếu nhi như thế nào?

3. Kính yêu Bác Hồ, em cần phải làm gì?

Bài học

Bác Hồ suốt đời đấu tranh cho độc lập của dân tộc, cho tương lai của nhi đồng. Kính yêu Bác Hồ em luôn làm theo lời dạy của Bác: Phải chăm học, vâng lời cha mẹ và cô giáo.

Ghi nhớ

Tháp mười đẹp nhất bông sen
Việt Nam đẹp nhất có tên Bác Hồ.

truongxua.vn

BÀI 2

ĐI HỌC ĐỀU

Truyện kể

TRONG MƯA

Mấy hôm nay mưa kéo dài. Đất trời trắng xóa một màu. Chỉ mới từ trong nhà bước ra đến sân đã ướt như chuột lột.

Trời đất này chỉ có mà đi ngủ hoặc là đánh bạn với mẻ ngô rang.

Thế mà có người vẫn đi. Người ấy là Sơn. Em nghe trong tiếng mưa rơi có nhịp trống trường. Tiếng trống nghe nhòe nhòe nhưng rõ lắm.

— Tùng... Tùng...! Tù.. ù... ùng...

Em lại như nghe cả tiếng cô giáo ân cần nhắc nhở: "Có đi học đều, các em mới được nghe cô giảng đầy đủ và mới hiểu bài tốt".

Sơn xốc lại mảnh vải nhựa rồi từ trên hè lao xuống sân, ra cổng giữa những giọt mưa đang thi nhau tuôn rơi. "Kệ nó! Miễn là kéo khít mảnh vải nhựa lại cho nước mưa khỏi chui vào người!"

Trời vẫn mưa. Nhưng Sơn đã đến lớp rất đúng giờ. Và một điều đáng khen nữa là từ khi vào lớp một Sơn chưa nghỉ một buổi học nào.

Phong Thu

Câu hỏi

1. Vì sao bạn Sơn đã cố gắng đi học đều?

2. Em đã thực hiện đi học đều chưa?

Bài học

Đi học đều là không bỏ học, trốn học. Chỉ nghỉ học khi thật cần và phải có giấy phép của cha mẹ.

thuongmaitr

Đi học đều là kỉ luật của học sinh vì có đi học đều mới được nghe giảng đầy đủ và mới học tốt được.

SƠN ĐI TRONG MƯA ĐẾN TRƯỜNG

Ghi nhớ

Có nghe giảng
Mới hiểu bài
Xin nhắc ai
Đừng bỏ học

BÀI 3

CHĂM CHÚ NGHE GIẢNG, HĂNG HÁI PHÁT BIỂU Ý KIẾN

Truyện kể

TRONG GIỜ HỌC TOÁN

truongxua.vn

Cô giáo đang giảng bài toán. Cả lớp chú ý lắng nghe. có con bướm vàng bay đến cửa sổ. Sinh nhìn thấy. Thế là ta mải mê nhìn theo. Con bướm vàng bay nhởn nhơ từ cái này sang cái hoa khác. Chợt cô giáo hỏi Sinh: "Sáu cộng mười lăm là bao nhiêu?".

Sinh vội đứng dậy, nhưng lúng túng, không trả lời đ Nét mặt cô giáo không được vui. Cả lớp quay lại nhìn Sinh nhìn như nhắc Sinh phải chăm chú nghe lời cô giảng.

Nhiều bạn đã giơ tay. Cô giáo nhìn cả lớp và nhìn Cô gọi:

— Em Lâm trả lời!

Lâm vội đứng dậy trả lời. Cô hỏi cả lớp:

— Em nào có ý kiến khác?

Không có cánh tay nào giơ lên. Cô nhận xét:

— Em Lâm nói đúng.

Cô khen: Em Lâm biết chăm chú nghe cô giảng lại khó suy nghĩ và mạnh dạn phát biểu. Nhất định em sẽ họ

Câu hỏi

1. Tại sao bạn Lâm đã trả lời được mà bạn Sinh lại không trả lời được cô giáo?

2. Muốn phát biểu ý kiến, trong khi nghe giảng em phải làm gì?

3. Em đã mạnh dạn phát biểu ý kiến xây dựng bài chưa?

Bài học

Muốn hiểu nhanh và nhớ lâu bài, trong giờ học ta phải chăm chú nghe giảng, chịu khó suy nghĩ và mạnh dạn phát biểu ý kiến.

Ghi nhớ

Phát biểu dù đúng, dù sai
Thầy bạn góp sức, hiểu bài mới sâu.

thuongmaitr

BÀI 4

HỌC TẬP ĐÚNG GIỜ GIẤC

Truyện kể

TRUNG PHONG HỐI HẬN

Chiều nay vừa ngồi vào bàn học, Nam đã nghe tiếng các bạn í ới gọi ngoài cửa sổ:

— Nam ơi, ra sân bóng nhanh lên. Cả đội chỉ còn thiếu mình cậu thôi đấy!

— Nhưng tớ còn chưa làm xong bài... Nam ngần ngừ.

— Vội gì, đá xong về học cũng được chứ sao. Hôm nay bọn mình phải cho bọn thằng Long, thằng Tiến biết tay chứ!

Chả là tuần trước, đội "Ác-hen-ti-na" của Nam (như bọn trẻ trong khu tập thể vẫn thường gọi) đã thua đội "Hà Lan" của bọn thằng Long với tỉ số 0—1. Trận ấy, Nam bị ốm nên không tham gia. Sau nghe các bạn kể lại, Nam ức lắm. Chẳng

gì đội của Nam cũng mang tên "Ác-hen-ti-na" — đội bóng lừng danh thế giới mà lại phải chịu thua nhục nhã như vậy à? Nhất định trận này phải gỡ lại danh dự cho đội! Còn mấy bài tập, tí nữa về mình làm một lúc là xong thôi. Nghĩ vậy, Nam vội thu xếp sách vở, rồi cùng các bạn đi đá bóng.

Quả là hôm nay, với quyết tâm cao, lại có thêm trung phong xuất sắc Nam nên đội "Ác-hen-ti-na" đã đá một trận xuất sắc, thắng đội "Hà Lan" với tỉ số khá đậm: 3—1.

Cả đội "Ác-hen-ti-na" phấn khởi, hả hê. Riêng trung phong Nam thì vui đến quên cả mấy bài tập chưa làm. Mãi đến tối, khi xem xong chương trình "Bông hoa nhỏ" trên vô tuyến truyền hình, Nam mới nhớ ra. Nhưng chết nỗi, cơn buồn ngủ đã kéo đến. Ngồi ở bàn học mà hai mắt Nam cứ díu lại, làm sao làm được bài.

Sáng hôm sau, khi cô giáo gọi lên bảng chữa bài tập, Nam loay hoay mãi không làm được. Cô giáo hỏi với vẻ không vui:

— Vì sao em không làm bài tập ở nhà?

uongxua.vn

— Thưa cô, em..., em..— Nam lúng túng

Thằng Hùng, ngồi ở bàn đầu nhanh nhẩu:

— Thưa cô hôm qua bạn ấy còn đi đá bóng ạ. Mình bạn ấy đã cho hai quả vào lưới đối phương đấy ạ!

Cả lớp cười rộ. Riêng Nam thì xấu hổ, đứng như trời trồng ở trên bảng.

Nhìn Nam, cô giáo dịu dàng bảo:

— Em thích đá bóng là tốt. Nhưng học tập phải đúng giờ giấc. Học bài, làm bài xong hãy đi chơi hoặc làm việc khác. Cô mong rằng từ nay em sẽ thực hiện tốt điều đó. Em có hứa với cô và cả lớp như vậy không?

— Thưa cô, có ạ!

Nam khẽ đáp, lòng đầy ân hận.

Câu hỏi

1. Vì sao bạn Nam lại xấu hổ và ân hận?
2. Học tập đúng giờ giấc có lợi gì?

Bài học

Em cần rèn luyện thói quen học tập đúng giờ giấc:

— Có thời gian biểu quy định giờ học ở nhà.

— Đến giờ quy định là ngồi vào bàn học.

— Học bài, làm bài xong mới làm việc khác.

Học tập đúng giờ giấc giúp em học tập tiến bộ, lại được mọi người quý trọng.

Ghi nhớ

Giờ nào, việc nấy.

NAM NGỒI VÀO BÀN HỌC

thuongmaitr

BÀI 5

CHĂM CHỈ HỌC BÀI, LÀM BÀI

Truyện kể

CHICH CHÒE VÀ CUỐC

Ngày xưa, Chích Chòe và Cuốc cùng học một lớp. Chích Chòe tuy nhỏ nhưng ngoan ngoãn, chăm chỉ học hành, nên được cô giáo yêu, các bạn mến, bố mẹ thương.

Cứ sáng sáng, dù mùa hè nóng bức hay mùa đông giá lạnh, khi anh gà Trống thổi hồi kèn báo thức thứ ba là Chích Chòe dậy học bài, Chích Chòe đã chăm học lại có giọng đọc hay, nên khi nghe Chích Chòe tập đọc, các bạn nhỏ cũng dậy học theo.

Còn Cuốc thì lười biếng. Cả năm học chẳng bao giờ học bài. Cứ ở lớp về là Cuốc vứt sách vở vào một xó, rồi chạy đi chơi nên chẳng được ai yêu. Cô giáo và cha mẹ Cuốc rất phiền lòng.

Mãi đến khi con Ve Ve kéo đàn gọi hoa phượng nở, báo hiệu sắp đến ngày thi, Cuốc mới vớ lấy sách và học đêm học ngày. Nhưng vì lười nhác cả năm, lại không chịu suy nghĩ, chỉ đọc ầm ĩ nên Cuốc chẳng hiểu gì mà chỉ làm điếc tai hàng xóm.

Cuối năm học, Chích Chòe và các bạn nhỏ chăm, ngoan đều được lên lớp. Chích Chòe được thưởng một chiếc áo mịn màng có thêu hoa trắng xinh xắn.

Riêng Cuốc, vì lười biếng, nên thi trượt, lại không được áo hoa. Xấu hổ quá Cuốc trốn vào bụi rậm ở một mình, hễ thấy người là lủi mất.

Bởi thế, nên cứ đến mùa hè, ta mới thấy Cuốc kêu, và cũng bởi thế mới có câu: "Học như Cuốc kêu mùa hè" để chê những ai học ra rả mà chẳng hiểu bài.

Thanh Mai

Câu hỏi

1. Chích Chòe chăm chỉ học bài làm bài như thế nào?
2. Còn Cuốc thì lười biếng ra sao?
3. Kết quả cuối năm của hai bạn như thế nào? Ai được mọi người quý mến, ai bị chê cười?

Bài học

Muốn học giỏi phải chăm chỉ học bài, làm bài. Em hãy:

— Học hết bài

— Tự làm tất cả các bài tập thầy giáo, cô giáo cho

— Học ngay, làm ngay, không để đến lớp mà chưa xong bài.

Ghi nhớ

Chưa làm bài xong chưa ngủ
Chưa làm bài đủ chưa chơi.

BÀI 6

GIỮ GÌN TRƯỜNG LỚP SẠCH ĐẸP

thuongmaitr

Truyện kể

ĐẸP MÀ KHÔNG ĐẸP

Thấy bác Thành đi qua, Hùng liền gọi:

— Bác Thành ơi, bác xem con ngựa của cháu vẽ có đẹp không?

Trên bức tường trắng, hiện ra những nét than đen vẽ hình một con ngựa đang leo núi.

Bác Thành nhìn bức vẽ rồi trả lời:

— Cháu vẽ đẹp đấy, nhưng còn có cái không đẹp!

Hùng vội hỏi:

— Cái nào không đẹp, hở bác?

Bác Thành bảo:

— Cái không đẹp là bức tường của nhà trường đã bị vẽ bẩn, cháu ạ!

Lục Văn Vận

Câu hỏi

1. Vì sao bác Thành vừa khen, lại vừa chê Hùng?

2. Cần phải giữ gìn trường lớp như thế nào? Vì sao lại cần làm như vậy?

Bài học

Trường lớp là của chúng em. Yêu trường, yêu lớp, chúng em phải giữ gìn trường lớp sạch đẹp:

— Không bôi bẩn, vẽ bậy lên tường và bàn ghế

— Không vứt rác, khạc nhổ bừa bãi.

— Đi tiểu, đi tiêu đúng nơi quy định.

— Làm tốt nhiệm vụ trực nhật.

Ghi nhớ

Trường em, em quý, em yêu
Giữ cho sạch đẹp, sớm chiều không quên.

truongxua.vn

DỌN VỆ SINH SÂN TRƯỜNG

BÀI 7

GIỮ GỌN GÀNG NGĂN NẮP CHỖ HỌC, CHỖ CHƠI

Truyện kể

BÁC HỒ Ở PẮC BÓ

Hồi ở Pắc Bó, dù sống trong hang hay trong một lán nhỏ ở góc núi, Bác Hồ vẫn hết sức ngăn nắp và trật tự. Đồ đạc, tài liệu của Bác có ai động đến là Bác biết ngay vì Bác đã sắp xếp theo thứ tự riêng.

Bác thường nhặt đá về xếp thành từng bậc, cạnh chỗ nằm. Trên các bậc, Bác để từng loại tài liệu, chỗ nào riêng chỗ nấy. Ấm chén, bút mực,... cũng có quy định chỗ để hẳn hoi. Cứ sau mỗi buổi làm việc, Bác xếp máy chữ vào một túi riêng, còn tài liệu thì bỏ vào thùng sắt tây, đậy lại cẩn thận. Đêm tối, không cần thắp đèn, Bác chỉ với tay cũng lấy được từng thứ một. Chả thế mà một hôm có báo động, chỉ mấy phút sau, Bác đã xếp xong mọi thứ gọn gàng, còn các đồng chí khác thì chạy tới, chạy lui, vấp cả vào nhau. Bác bảo :

— Gọn gàng như thế cũng là một cách bảo mật. Khi cần họp có thể lấy ngay những tài liệu quan trọng mang đi. Những thứ không cần thiết thì thôi, không lấy nhầm hoặc tìm kiếm mất thì giờ.

Theo **« Bác Hồ kính yêu »**
Nhà xuất bản Kim Đồng

Câu hỏi

1. Hồi ở Pắc Bó, Bác Hồ sống ngăn nắp, trật tự như thế nào?

2. Sống ngăn nắp, trật tự như Bác có lợi gì?

thuongmaitr

3. Học tập Bác Hồ, em cần giữ gọn gàng, ngăn nắp chỗ học, chỗ chơi ở gia đình như thế nào?

Bài học

Em cần giữ gọn gàng, ngăn nắp chỗ học, chỗ chơi ở nhà: sách vở, bút mực, đồ dùng, đồ chơi... để đúng nơi quy định, xếp ngay ngắn, gọn gàng; mỗi lần học xong, chơi xong phải cất cẩn thận vào chỗ cũ.

Làm như vậy nhà cửa mới ngăn nắp, sạch đẹp, đồ dùng sẽ bền và khi cần đến không phải mất nhiều thời giờ tìm kiếm.

ruongxua.vn

NƠI LÀM VIỆC CỦA BÁC HỒ Ở HANG PẮC BÓ

Ghi nhớ

Bạn ơi chỗ học, chỗ chơi
Gọn gàng ngăn nắp ta thời chớ quên
Đồ chơi, sách vở đẹp bền
Khi cần khỏi mất công tìm kiếm lâu.

BÀI 8

LỄ PHÉP VỚI THẦY GIÁO, CÔ GIÁO

Truyện kể

EM QUÝ VỚI THẦY GIÁO

Quý vừa cho lợn ăn xong thì nghe thấy tiếng thầy giáo và bố ở ngoài ngõ. Em vội đi rửa chân tay, sửa lại quần áo cho chỉnh tề, rồi chạy ra đón thầy:

— Em chào thầy ạ!

— Chào em!

Thầy giáo vui vẻ chào lại Quý rồi cùng bố em đi lên nhà, Quý vội vào nhà lau bàn ghế rồi ra chum nước rửa ấm chén. Rửa xong, em pha một ấm trà nóng để vào khay bưng đến bàn. Bố Quý rót nước và tiếp chuyện thầy giáo. Quý ngồi ở phản bên cạnh.

Chợt thầy giáo quay sang nói với Quý:

— Em về nhà chăm học, lại biết giúp đỡ cha mẹ như vậy là ngoan, thầy rất khen! Em hãy cố gắng nữa lên nhé!

Quý đứng dậy đáp:

— Thưa thầy... vâng ạ!

Thầy giáo ra về. Bố Quý và Quý tiễn thầy ra tận ngõ.

Đạo đức 2 — 1980

Câu hỏi

1. Bạn Quý đã tỏ ra lễ phép với thầy giáo như thế nào?

2. Vì sao em phải lễ phép với thầy giáo, cô giáo?

thuongmaitr

Bài học:

Để tỏ lòng kính trọng và biết ơn thầy giáo, cô giáo đã không quản khó nhọc dạy dỗ, em cần phải:

— Lễ phép chào hỏi thầy giáo, cô giáo mỗi khi gặp mặt, lúc chia tay.

— Nói năng với thầy giáo, cô giáo phải thưa gửi, vâng dạ.

— Phải dùng hai tay khi đưa hay nhận vật gì từ tay thầy giáo, cô giáo.

Ghi nhớ

Thầy cô như thể mẹ cha
Em phải lễ phép mới là trò ngoan.

PHÒNG VHTT, TDTT
THÀNH PHỐ CẦN THƠ
THƯ VIỆN

truongxua.vn

QUÝ CHẠY RA NGÕ ĐÓN THẦY GIÁO

BÀI 9

ĐỐI XỬ TỐT VỚI BẠN

Truyện kể

NHỮNG CHIẾC LÁ MÀU XANH DA TRỜI

Ca-chi-a và Lê-na cùng học một lớp với nhau. Ca-chi-a có hai chiếc bút chì màu xanh lá cây. Lê-na không có chiếc nào cả. Trong giờ tập vẽ, Lê-na hỏi Ca-chi-a:

— Cậu cho tớ mượn một chiếc, có được không?

Ca-chi-a trả lời:

— Nhưng tớ phải hỏi mẹ tớ đã.

Hôm sau, cả hai cô bạn đều đến trường. Lê-na hỏi:

— Mẹ cậu có đồng ý không?

Ca-chi-a thở dài, nói:

— Mẹ tớ đồng ý rồi, nhưng còn anh tớ, tớ chưa hỏi.

— Thế hôm nay về, cậu hỏi anh cậu, mai cho tớ mượn nhé!

thuongmaitr

Hôm sau, Ca-chi-a vừa đến lớp, Lê-na đã hỏi:

— Anh cậu có cho tớ mượn không?

— Anh tớ đồng ý cho cậu mượn rồi, nhưng tớ sợ cậu làm gẫy bút của tớ lắm.

— Tớ sẽ tô nhẹ ơi là nhẹ, và thật cẩn thận cho cậu xem. Lê-na hứa với bạn.

— Nhớ đấy, cậu không được gọt này, không được ấn này, không được lấy răng cắn bút nữa này. Nhất là cậu không được tô nhiều đấy!

— Chỉ có lá với cỏ tớ mới tô màu xanh lá cây thôi chứ — Lê-na sốt ruột trả lời bạn.

— Nhiều thế! — Ca-chi-a kêu lên.

Lê-na nhìn Ca-chi-a một cái, rồi bỏ đi. Ca-chi-a kinh ngạc quá, vội chạy theo Lê-na:

— Ơ kìa, cậu làm sao thế, Lê-na? Cầm lấy này! Cầm lấy, tớ cho cậu mượn đấy.

— Không cần! — Lê-na trả lời.

Đến giờ học, thầy giáo hỏi Lê-na:

— Sao thế này, Lê-na, những chiếc lá mà lại xanh da trời à?

— Thưa thầy, em không có bút màu lá cây ạ!

— Sao em không mượn các bạn?

Lê-na không trả lời. Ca-chi-a ngồi bên, mặt đỏ như mặt trời, trả lời thay:

— Em cho bạn ấy mượn, nhưng bạn ấy không cầm đấy ạ!

Thầy giáo nhìn Lê-na và Ca-chi-a, nhẹ nhàng nói:

— Em cần phải biết cách đưa thế nào, để bạn có thể cầm được chứ.

Ô-xê-ép-va (Liên Xô)
Ánh Hồng dịch

Câu hỏi

tuongxua.vn

1. Vì sao khi Ca-chi-a đưa bút cho mượn, Lê-na lại không cầm?

2. Theo em thế nào là đối xử tốt với bạn?

3. Đối xử tốt với bạn, em sẽ được các bạn đối xử lại như thế nào?

Bài học

Đối xử tốt với bạn là phải:

— Luôn vui vẻ, thân ái với các bạn

— Không trêu chọc, cãi nhau, đánh nhau với bạn.

— Sẵn sàng giúp đỡ bạn lúc khó khăn.

Đối xử tốt với bạn, em sẽ được các bạn yêu quý và thích chơi với em, em sẽ có nhiều bạn.

Ghi nhớ

Em luôn ghi nhớ lời cô
Phải tốt với bạn, đừng lo thiệt mình.

CA-CHI-A VÀ LÊ-NA

thuongmaitr

BÀI 10

VÂNG LỜI ÔNG BÀ, CHA MẸ

Truyện kể

CHỈ TẠI KHÔNG VÂNG LỜI MẸ

Chuyện xảy ra từ hè năm ngoái, nhưng Trọng vẫn nhớ và ân hận mãi.

Trước khi đi làm, mẹ đã dặn :

— Hôm nay trời nắng lắm, con ở nhà chơi, đừng đi bêu nắng kẻo ốm đấy !

Nhưng đến gần trưa, khi Tuấn và Hiệp, hai đứa bạn thân nhất trong xóm đến rủ Trọng ra đồng xem các anh lớn bắt cua thì Trọng quên ngay lời mẹ dặn. Thế là ba đứa đầu trần, chạy lăng xăng ở ngoài đồng suốt buổi trưa. Dưới cái nắng hè gay

gắt, mặt chúng đỏ bừng, mồ hôi nhễ nhại. Chơi chán, nóng quá chúng lại rủ nhau ra ao đầu làng tắm, quên cả lời bố mẹ vẫn dặn: vừa đi nắng về không được tắm ngay.

Chiều hôm đó, khi mẹ đi làm về thì Trọng đang sốt cao, đầu nóng như lửa. Mẹ hiểu ngay sự việc, vội vàng lấy thuốc cho em uống và lấy khăn ướt chườm đầu cho em.

Suốt đêm đó, Trọng sốt mê man, nhưng mỗi lần mở mắt ra, em vẫn thấy mẹ dáng lo âu, ngồi ở đầu giường trông nom em.

Đến sáng hôm sau thì Trọng hết sốt. Nhìn mẹ mệt mỏi, hốc hác sau một đêm thức trắng vì mình, Trọng ân hận và thương mẹ quá. Em dụi đầu vào lòng mẹ, nói khẽ:

— Mẹ ơi, con xin lỗi mẹ! Lần sau con sẽ không như vậy nữa đâu.

Mẹ mỉm cười vui sướng vì Trọng đã khỏi ốm và đã nhận rõ thiếu sót là không nghe lời mẹ nên bị ốm.

ruongxua.vn

TRỌNG BỊ ỐM, MẸ Ở BÊN GIƯỜNG

Câu hỏi

1. Vì sao Trọng bị ốm? Mẹ vất vả vì em như thế nào?
2. Vì sao phải vâng lời ông bà, cha mẹ?

Bài học

Ông bà, cha mẹ luôn thương yêu và dạy bảo con cháu điều hay, lẽ phải. Em phải ghi nhớ và làm theo, không làm trái những điều ông bà, cha mẹ căn dặn.

Như vậy, em mới là con ngoan trong gia đình và làm cho ông bà, cha mẹ vui lòng.

Ghi nhớ

Cá không ăn muối, cá ươn
Con cưỡng cha mẹ, trăm đường con hư.

BÀI 11

thuongmaitr

VÂNG LỜI ANH CHỊ, NHƯỜNG NHỊN EM NHỎ

Thơ

CHỈ ĐEN, GIẤY TRẮNG

Giấy trắng chờ đóng vở
Chỉ đen sẵn trong hòm
Em Ma-sa mừng rỡ
Bứt một đoạn đóng luôn.

Vô-va (1) cười bảo em
— Hãy tìm cuộn chỉ trắng
Em xem, mầu chỉ đen
Vào đây nhìn rất bẩn

---

(1) Vô-va: tên gọi thân mật của Lê-nin thuở nhỏ
Ma-sa: tên gọi thân mật của em gái Lê-nin.

Đi tìm cuộn chỉ trắng
Ma-sa liền nghe anh
Giấy trắng đóng chỉ trắng
Nhìn rất sáng, rất thanh.

Phạm Hồ

LÀM ANH

Làm anh khó đấy
Phải đâu chuyện đùa
Với em gái nhỏ
Phải "người lớn" cơ!

Khi em bé khóc
Anh phải dỗ dành
Nếu em bé ngã
Anh nâng dịu dàng.

Mẹ cho quà bánh
Chia phần em hơn
Có đồ chơi đẹp
Cũng nhường em luôn.

Làm anh thật khó
Nhưng mà thật vui
Ai yêu em bé
Thì làm được thôi

Phan Thị Thanh Nhàn

truongxua.vn

Câu hỏi

1. Ma-sa đã nghe lời anh như thế nào? Kết quả công việc ra sao?

2. Vì sao làm anh khó? Muốn làm được cần phải như thế nào?

Bài học

Làm em thì phải biết yêu quý và vâng lời anh chị.

Nếu là anh, là chị thì phải biết săn sóc, nhường nhịn em nhỏ.

Ghi nhớ

Anh em trên kính, dưới nhường,
Là nhà có phúc, mọi đường yên vui.

VÔ-VA VÀ MA-SA

thuongmaitr

BÀI 12

KHÔNG THAM CỦA RƠI

Truyện kể

CHIẾC VÍ RƠI

Một hôm, trên đường đi học về, Nam chợt trông thấy một chiếc ví da màu nâu rơi ở lề đường. Giở ra, Nam thấy trong ví có nhiều tiền cùng một số giấy tờ. Làm thế nào với chiếc ví bây giờ?... Nam nhìn quanh đường phố vắng vẻ, một vài người đang

hối hả đạp xe trên đường, chẳng ai chú ý đến em với chiếc ví cầm trên tay. Cùng lúc ấy, trong đầu Nam hiện ra đủ thứ : những que kem mát lạnh ; rạp xiếc với những trò nhào lộn, đu bay đầy hấp dẫn ; những thứ đồ chơi đắt tiền mà em hằng ao ước ;... Đúng, em sẽ có tất cả nếu như em có số tiền ở trong chiếc ví này. Nhưng không hiểu sao Nam vẫn áy náy. Em quyết định về nhà, hỏi ý kiến mẹ.

Bước vào nhà, Nam thấy mẹ ngồi ở giường, vẻ buồn rầu thận thờ mẹ bảo :

— Con trai của mẹ ơi, mẹ không mua được gì cho con cả ! Mẹ đoảng quá, không biết đánh rơi mất tiền ở đâu ấy. Thế là bao nhiêu công lao chắt bóp, dành dụm, ai ngờ...

Mẹ thương con, càng tự trách mình, mắt mẹ mòng mọng nước. Nam thương mẹ quá ! Em ôm lấy mẹ, an ủi :

— Mẹ ơi, mẹ đừng buồn nữa. Con cho mẹ chiếc ví con vừa nhặt được ở ngoài đường, trong ví có nhiều tiền lắm mẹ ạ.

Cầm chiếc ví Nam đưa cho, mẹ dịu dàng bảo :

— Cảm ơn con đã biết thương và nghĩ đến mẹ. Nhưng số tiền này không phải của mẹ con mình, chúng ta không có quyền sử dụng nó con ạ. Hãy nghĩ đến người đánh rơi chiếc ví này. Chắc giờ đây họ cũng đang buồn rầu, khổ sở như mẹ. Con hãy tìm cách trả lại họ. Còn mẹ, mẹ tin rằng sẽ có những chú bé thật thà, tốt bụng như con, nhặt được tiền của mẹ và sẽ đem trả lại cho mẹ.

Nghe mẹ nói, Nam hiểu ra rồi. Em vui vẻ cùng mẹ đến đồn công an ở đầu phố, nhờ các chú trả lại chiếc ví cho người mất.

Phỏng theo **Phạm Đức**

Câu hỏi

1. Tại sao Nam lại cùng mẹ mang chiếc ví đến đồn công an, nhờ trả lại cho người mất ?

2. Cần làm gì khi nhặt được của rơi ? Vì sao ?

Bài học

Nhặt được của rơi, em hãy tìm cách trả lại cho người mất. Làm như vậy, em sẽ mang lại niềm vui cho người khác và được mọi người mến phục.

Tham của rơi là độc ác, là có tội, là đáng xấu hổ.

Ghi nhớ

Mỗi khi nhặt được của rơi
Em đem đi trả — là người trò ngoan.

NAM ĐEM VÍ ĐẾN NỘP CHÚ CÔNG AN

thuongmaitr

BÀI 13

BẠO DẠN TRƯỚC ĐÔNG NGƯỜI

Truyện kể

BẠN LỚP TRƯỞNG CỦA CHÚNG EM

Hôm nay có nhiều thầy giáo, cô giáo lạ đến dự giờ tại lớp 2D chúng em. Bạn lớp trưởng Bình Nguyên đã điều khiển lớp ra vào trật tự và nhanh chóng.

Trong giờ học, Bình Nguyên lại hăng hái giơ tay phát biểu nhiều ý kiến, khiến cả lớp vững dạ noi theo.

Tan giờ, các thầy giáo, cô giáo còn đứng lại hỏi chuyện chúng em. Các câu hỏi thật dễ, nhiều bạn cũng biết cách trả lời nhưng không dám, chỉ dụt dè, ấp úng đỏ mặt. Riêng bạn Bình Nguyên đã trả lời rõ ràng các câu hỏi của khách.

uongxua.vn

Các thầy giáo, cô giáo rất vừa lòng và ai cũng khen ngợi Bình Nguyên. Khi ra về một thầy giáo đã đứng tuổi chào cả lớp và chúc:

— Chúc các em học giỏi và ngoan!

Bạn Bình Nguyên lễ phép trả lời:

— Chúng em cảm ơn các thầy, các cô. Chúc các thầy, các cô vui khỏe để dạy dỗ chúng em.

Bạn Bình Nguyên đã trả lời thật đúng ý chúng em. Riêng em cứ suy nghĩ mãi: Giá mình cũng bạo dạn như Bình Nguyên chắc chắn mình sẽ trả lời được như bạn ấy và được các bạn và thầy giáo, cô giáo yêu mến hơn.

Phạm Đức

Câu hỏi

1. Bạo dạn như bạn Bình Nguyên có lợi gì? Và ngược lại, nhút nhát có hại gì?

2. Em đã bạo dạn trước đông người chưa?

Bài học

Trước khách lạ hoặc trước đông người, em cần bình tĩnh, tự tin làm tốt mọi việc cần làm và biết cư xử đúng mực với mọi

người. Làm được như vậy em sẽ tiến bộ nhanh và được mọi người yêu mến.

Ghi nhớ

Nhát như thỏ đế
Không thể giỏi giang
Bạo dạn, đàng hoàng
Em càng tiến bộ.

BÀI 14

BIẾT NHẬN LỖI VÀ SỬA LỖI

Truyện đọc

AI NGOAN SẼ ĐƯỢC THƯỞNG

Một buổi sáng, Bác Hồ đến thăm trại nhi đồng.

Bác dắt hai em nhỏ đi giữa đám trẻ, mắt Bác như sáng hơn, cả mặt Bác như hồng hào hơn. Bác cùng các em vào phòng họp rồi đi xem phòng ăn, phòng ngủ, nhà bếp, chỗ tắm rửa... Khi trở lại phòng họp, Bác bảo các em ngồi xuống, Bác ngồi giữa các em.

Bác hỏi :

— Các cháu chơi có vui không?

Những tiếng trả lời non nớt đầy tình thân mến vang lên : Thưa Bác, vui lắm ạ!

Bác lại hỏi :

— Ăn có no không?

— No ạ!

— Các cô có mắng phạt các cháu không?

— Không ạ!

Bác khen :

— Thế thì tốt lắm! Bây giờ Bác chia kẹo cho các cháu. Các cháu có thích kẹo không?

thuongmaitr

— Có ạ! Có ạ!

Một em bé giơ tay xin nói:

— Thưa Bác, ai ngoan thì được ăn kẹo, ai không ngoan thì không được ăn ạ!

— Các cháu có đồng ý không?

— Đồng ý ạ, đồng ý ạ!

Các cháu đứng lên thành vòng rộng. Bác cầm gói kẹo đi chia khắp lượt, tự tay đưa kẹo cho mỗi em. Đến lượt em Tộ, khi Bác đưa kẹo thì Tộ không đưa tay ra nhận, Tộ khẽ nói với Bác:

— Thưa Bác, hôm nay cháu không vâng lời cô. Cháu không ngoan, không được ăn kẹo của Bác!

Một nụ cười trìu mến nở trên môi Bác Hồ. Bác xoa đầu đứa cháu nhỏ dũng cảm.

Bác khen:

— Cháu biết nhận lỗi thế là ngoan lắm đấy! Cháu vẫn được phần kẹo như các cháu khác.

Tộ mừng rơn, vui vẻ cầm lấy kẹo của Bác cho.

uongxua.vn

Tụy Phương *và* **Thanh Tú** *kể*

Câu hỏi

1. Vì sao sau khi nghe Tộ tự nhận lỗi, Bác Hồ lại cười trìu mến và âu yếm xoa đầu Tộ?

2. Nhận lỗi xong, em Tộ cảm thấy nhẹ nhõm vui sướng như thế nào?

Bài học

Ai cũng có thể có lần mắc lỗi. Song chỉ ai biết nhận lỗi và sửa lỗi mới mau tiến bộ và được mọi người quý trọng.

Ghi nhớ

Mỗi khi có lỗi
Nói dối là hèn
Bác dạy ta nên
"Thật thà, dũng cảm".

BÀI 15

THƯƠNG YÊU LOÀI VẬT

Truyện kể

CÔ BÉ, CHÚ BÉ, MÈO CON VÀ CHÓ CON

Ở nhà kia có cô bé và chú bé. Trong nhà lại có cả mèo con — tên là Miu, và chó con — tên là Cún.

Cô bé ngoan ngoãn, hiền dịu. Cô thích vuốt ve Miu và Cún, trò chuyện với chúng. Chẳng biết chúng có hiểu không, nhưng ra vẻ thích thú, cứ nằm im thin thít. Mỗi lần cô bé đi đâu về, chúng chạy nhào ra mừng đón. Cún vẫy vẫy cái đuôi xinh xắn. Còn Miu cứ dụi dụi đầu vào chân cô chủ nhỏ.

Cô bé biết — Miu trông hiền từ nhưng lũ chuột phải coi chừng đấy! Miu canh giữ không cho chúng cắn phá đồ ăn thức dùng trong nhà. Còn Cún nằm lim dim như ngủ, nhưng chỉ cần một tiếng động nhỏ từ xa là Cún đã biết và sẵn sàng lên tiếng báo động cho người.

Ở bên cô bé, Miu và Cún cũng thân nhau, chẳng bao giờ có chuyện cãi cọ như "chó với mèo".

Khi cô bé đi vắng, chú bé tha hồ làm tình làm tội hai con vật nhỏ. Chú bắt chó và mèo phải kéo xe. Buộc đuôi chúng vào nhau. Vứt con nọ đè lên con kia, để chúng cáu lên đánh nhau, gầm ghè nhau mãi.

Bởi vậy trông thấy chú bé là Miu và Cún vội vã lánh xa. Có lúc chú bé muốn đùa rỡn vui vẻ với chúng nhưng cũng không sao đến gần được. Lúc ấy chú bé lủi thủi một mình trông thật đáng thương.

Phạm Đức

Câu hỏi

1. Cô bé thương yêu Miu và Cún như thế nào?
2. Miu và Cún cũng yêu quý cô chủ nhỏ của mình ra sao?

thuongmaitr

3. Chú bé có được Míu và Cún yêu quý lại như chúng đã yêu quý cô bé không? Vì sao?

Bài học

Thương yêu loài vật là:

— Chăm sóc các con vật nuôi trong nhà

— Không chơi ác với các con vật nuôi trong các vườn thú và các con vật có ích trong thiên nhiên.

Ghi nhớ

Làm người phải có tình thương
Thương từ súc vật bình thường thương đi.

CÔ BÉ VÀ CÚN

MỤC LỤC

		Trang
Bài 1:	Kính yêu Bác Hồ	3
Bài 2:	Đi học đều	5
Bài 3:	Chăm chú nghe giảng, hăng hái phát biểu ý kiến	7
Bài 4:	Học tập đúng giờ giấc	8
Bài 5:	Chăm chỉ học bài, làm bài	11
Bài 6:	Giữ gìn trường, lớp sạch đẹp	12
Bài 7:	Giữ gọn gàng, ngăn nắp chỗ học, chỗ chơi	14
Bài 8:	Lễ phép với thầy giáo, cô giáo	16
Bài 9:	Đối xử tốt với bạn	18
Bài 10:	Vâng lời ông bà, cha mẹ	20
Bài 11:	Vâng lời anh chị, nhường nhịn em nhỏ	22
Bài 12:	Không tham của rơi	24
Bài 13:	Bạo dạn trước đông người	27
Bài 14:	Biết nhận lỗi và sửa lỗi	28
Bài 15:	Thương yêu loài vật.	30

thuongmaitr

uongxua.vn

thuongmaitruongxua.vn

ĐẠO ĐỨC 2

In 200000 bản
khổ 14,5 x 20,5 cm,
tại Xí nghiệp In quốc doanh
Quảng Nam Đà Nẵng

In xong và nộp lưu chiểu
tháng 4 năm 1990

Giá : 250,00đ